Lietas arhīva Nr. AA43-0047-24/11
ECLI:LV:ADAT:2024:0603.A420214022.12.S

Administratīvā apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2024. gada 3. jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā: tiesnesis referents Agris Dreimanis, tiesneses Karina Krastiņa un Una Mihailova

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz mednieku biedrības „Vietējie" pieteikumu par Valsts meža dienesta 2022. gada 22. aprīļa lēmuma Nr. VMD1-20/351 atcelšanu daļā, sakarā ar mednieku biedrības „Vietējie" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 7. novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Izskatījusi pieteicējas mednieku biedrības „Vietējie" 2022. gada 14. janvāra iesniegumu par medību platību aktualizāciju un tam pievienotos medību tiesību nomas līgumus, Valsts meža dienesta (turpmāk – dienests) Austrumlatgales virsmežniecība (turpmāk – virsmežniecība) ar 2022. gada 31. janvāra lēmumu Nr. VM1.8-12/53 (turpmāk – reģistrācijas lēmums) citstarp reģistrēja pieteicējas medību iecirkņa „Vietējie" sastāvā zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem /numurs 3/, /numurs 4/, /numurs 5/, /numurs 2/, /numurs 1/ (turpmāk – strīdus zemes vienības).

[2] Atkārtoti izskatījusi pieteicējas lietu, virsmežniecība ar 2022. gada 23. februāra lēmumu Nr. VM1.8-12/85 (turpmāk – atcelšanas lēmums) citstarp saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 86. panta otrās daļas 3. punktu atcēla reģistrācijas lēmumu daļā par strīdus zemes vienību reģistrēšanu pieteicējas medību iecirkņa sastāvā.

Virsmežniecība konstatēja, ka reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdī strīdus zemes vienības jau bija reģistrētas cita medību tiesību lietotāja medību iecirkņa sastāvā. Nav ticamu pierādījumu tam, ka medību tiesību nomas līgumi ar citu medību tiesību lietotāju ir lauzti saskaņā ar līgumu nosacījumiem. Iepriekš dienests tika maldināts, ka attiecīgie medību līgumi ir lauzti. Tā rezultātā strīdus zemes vienības tika izslēgtas no cita medību tiesību lietotāja medību iecirkņa un ar reģistrācijas lēmumu prettiesiski reģistrētas pieteicējas medību iecirkņa sastāvā. Reģistrācijas lēmuma palikšana spēkā apdraud būtiskas sabiedrības intereses.

Dienests ar 2022. gada 22. aprīļa lēmumu Nr. VMD1-20/351 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) citstarp atstāja spēkā atcelšanas lēmumu.

[3] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru atcelts reģistrācijas lēmums daļā par strīdus zemes vienību reģistrāciju pieteicējas medību iecirkņa sastāvā.

Pieteicēja norādīja, ka bija dienestā iesniegusi reģistrācijas lēmuma pieņemšanai nepieciešamos līgumus, ar kuriem strīdus zemes vienību īpašnieki iznomājuši medību tiesības pieteicējai. Strīdus zemes vienību īpašnieki arī bija dienestu informējusi, ka ir izbeiguši iepriekš noslēgtos līgumus par medību tiesību iznomāšanu citam medību tiesību lietotājam – mednieku biedrībai „Vanags". Vērtējot to, kuri līgumi ir spēkā, dienests ir pārkāpis savu kompetenci un iejaucies privāttiesiskās attiecībās.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2022. gada 7. novembra spriedumu noraidīja pieteikumu.

Tiesa no tiesību normām secināja, ka dienestam ir pienākums pirms medību iecirkņa reģistrācijas pārliecināties, vai medīšanas tiesības konkrētajā īpašumā nav jau iepriekš iznomātas citai personai un iekļautas cita medību tiesību lietotāja medību iecirknī. Tiesa konstatēja, ka reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdi strīdus zemes vienības bija reģistrētas mednieku biedrības „Vanags" medību iecirknī un nebija no tā izslēgtas. Tiesa secināja, ka reģistrācijas lēmums daļā par strīdus zemes vienību reģistrēšanu pieteicējas medību iecirkņa tika pieņemts prettiesiski un tā atcelšana bija nepieciešama, lai nodrošinātu būtiskas sabiedrības intereses uz drošām medībām.

[5] Pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas spriedumu.

Papildus pieteikumā minētajiem argumentiem pieteicēja norādīja, ka no atcelšanas lēmuma teksta izriet, ka strīdus zemes vienības pirms reģistrācijas lēmuma pieņemšanas bija izslēgtas no mednieku biedrības „Vanags" medību iecirkņa.

[6] Dienests rakstveida paskaidrojumos norādīja, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota.

[7] Pēc tiesas pieprasījuma dienests iesniedza Administratīvajā apgabaltiesā papildu dokumentus, kas attiecas uz strīdus zemes vienību reģistrāciju kāda medību iecirkņa sastāvā vai izslēgšanu no tā.

Pieteicēja pēc iepazīšanās ar dienesta iesniegtajiem papildu pierādījumiem norādīja, ka nav saprotams, kādus apstākļus dienests ar tiem cenšas pierādīt. Turklāt pieteicēja norādīja, ka papildus iesniegtie dokumenti tieši norāda, ka vairs nepastāv pamats atstāt spēkā pārsūdzēto lēmumu, jo kopš tā pieņemšanas ir mainījušies lietas faktiskie apstākļi. Proti, ir lauzta daļa no medību līgumiem, kas noslēgti starp strīdus zemes vienību īpašniekiem un mednieku biedrību „Vanags", un trīs no strīdus zemes vienībām – ar kadastra apzīmējumu /numurs 1/, /numurs 2/ un /numurs 3/ – 2023. gada 18. aprīlī ir izslēgtas no medību iecirkņa biedrības „Vanags" medību iecirkņa. Šādos apstākļos dienestam ir jārīkojas godprātīgi un saskaņā ar Administratīvā procesa

likuma 85. vai 86. pantu pašam jāatceļ pārsūdzētais lēmums.

Motīvu daļa

[8] Lietā ir strīds par to, vai reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdī medību tiesības strīdus zemes vienībās bija nodotas mednieku biedrībai „Vanags" un reģistrētas minētās biedrības medību iecirkņa sastāvā.

[9] Ministru kabineta 2014. gada 22. jūlija noteikumu Nr. 421 „Medību noteikumi" (turpmāk – Medību noteikumi) 13. punkts noteic, ka zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs medību tiesības var nodot citai personai, noslēdzot rakstveida līgumu. Medību tiesības vienlaikus var nodot tikai vienai personai.

Medību noteikumu 15. punkts noteic, ka medību tiesības medību līgumā norādītajās zemes vienībās vai to daļās medību tiesību lietotājs var izmantot pēc līguma iesniegšanas dienestā un reģistrēšanas medību iecirkņa sastāvā. Medību iecirkņa sastāvā reģistrētie līgumi uzskatāmi par prioritāriem salīdzinājumā ar nereģistrētiem medību līgumiem.

Medību noteikumu 19.1. apakšpunkts noteic, ka dienests pieņem lēmumu par atteikumu izdarīt grozījumus informācijā par reģistrētu medību iecirkni saistībā ar jauna medību līguma reģistrāciju, ja medību tiesības attiecīgajā zemes vienībā vai tās daļā jau nodotas citam medību tiesību lietotājam.

Tātad, ja strīdus zemes vienību īpašnieki medību tiesības strīdus zemes vienībās reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdī jau bija nodevušas mednieku biedrībai „Vanags" un strīdus zemes vienības bija reģistrētas tās medību iecirkņa sastāvā, tad strīdus zemes vienības ar reģistrācijas lēmumu nedrīkstēja vienlaikus reģistrēt pieteicējas medību iecirkņa sastāvā.

[10] Strīdus zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs 3/īpašnieks /pers. A/ ar 2019. gada 26. septembra medību līgumu (*lietas 144. lapa*), strīdus zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs 2/ un /numurs 1/ īpašniece /pers. B/ ar 2015. gada 17. maija medību līgumu (*lietas 140.–141. lapa*) un strīdus zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem/numurs 4/ un /numurs 5/ īpašnieks /pers. C/ ar 2015. gada 21. jūnija medību līgumu (*lietas 142.–143. lapa*) medību tiesības strīdus zemes vienībās bija nodevis mednieku biedrībai „Vanags". Attiecīgi dienests strīdus zemes vienības bija iekļāvis mednieku biedrības „Vanags" medību iecirknī.

Pēc tam tika sastādīts mednieku biedrības „Vanags" un strīdus zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs 3/īpašnieka /pers. A/ kopīgs paziņojums virsmežniecībai, ka puses vienojas izbeigt medību tiesību nomas līgumu (*lietas 36., 147. lapa*). Šo paziņojumu 2021. gada 27. martā parakstījis /pers. A/, bet mednieku biedrības „Vanags" pārstāvja paraksta uz paziņojuma nav. Ar 2021. gada 28. marta medību līgumu (*lietas 19.–20., 129., 151.–152. lapa*) /pers. A/ medību tiesības sev piederošajā strīdus zemes vienībā nodeva pieteicējai. Virsmežniecība 2021. gada 16. augustā nosūtīja /pers. A/ un mednieku biedrībai „Vanags" paziņojumu Nr. VM1.8-12/454 (*lietas 122. lapa*), kurā norādīja, ka sakarā ar saņemto informāciju medību līgums starp /pers. A/ un mednieku biedrību „Vanags" tiks uzskatīts par lauztu un attiecīgā zemes vienība tiks izslēgta no medību iecirkņa „Vanags" līgumplatībām ar 2022. gada 18. janvāri.

Strīdus zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs 2/ un /numurs 1/ īpašniece /pers. B/ ar 2021. gada 16. marta paziņojumu (*lietas 33., 145. lapa*) informēja virsmežniecību, ka izbeidz medību tiesību nomas līgumu ar mednieku biedrību „Vanags". /pers. B/ un pieteicēja 2021. gada 5. aprīlī noslēdza līgumu par medību tiesību nodošanu pieteicējai (*lietas 21.–22., 130., 153.–154.lapa*). Virsmežniecība ar 2021. gada 16. augusta paziņojumu Nr. VN1.8-12/457 (*lietas 43.–44., 124. lapa*) informēja /pers. B/ un mednieku biedrību „Vanags", ka sakarā ar saņemto informāciju medību līgums starp /pers. B/ un mednieku biedrību „Vanags" tiks uzskatīts par lauztu un attiecīgās zemes vienības tiks izslēgtas no medību iecirkņa vanags līgumplatībām 2022. gada 18. janvārī.

Strīdus zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs 4/, /numurs 5/ īpašnieks /pers. C/ ar 2021. gada 16. marta paziņojumu (*lietas 34., 146. lapa*) informēja virsmežniecību, ka izbeidz medību tiesību nomas līgumu ar mednieku biedrību „Vanags". /pers. C/ un pieteicēja 2021. gada 5. aprīlī noslēdza līgumu par medību tiesību nodošanu pieteicējai (*lietas 23.–24., 131., 155.–156. lapa*). Virsmežniecība ar 2021. gada 16. augusta paziņojumu Nr. VN1.8-12/456 (*lietas 45.–46., 123. lapa*) informēja /pers. C/ un mednieku biedrību „Vanags", ka sakarā ar saņemto informāciju medību līgums starp /pers. C/ un mednieku biedrību „Vanags" tiks uzskatīts par lauztu un attiecīgās zemes vienības tiks izslēgtas no medību iecirkņa „Vanags" līgumplatībām ar 2022.gada 18.janvāri.

Tātad strīdus zemes vienību īpašnieki 2021. gada martā sagatavoja paziņojumus virsmežniecībai par to, ka izbeidz ar mednieku biedrību „Vanags" noslēgtos medību līgumus, un 2021. gada martā–aprīlī noslēdza jaunus medību līgumus ar pieteicēju. Virsmežniecība 2021. gada 16. augustā informēja strīdus zemes vienību īpašniekus un medību biedrību „Vanags", ka šo personu noslēgtie medību līgumi tiks uzskatīti par lauztiem un strīdus zemes vienības tiks izslēgtas no medību iecirkņa „Vanags" ar 2022. gada 18. janvāri.

[11] Taču pēc tam mednieku biedrība „Vanags" vērsās virsmežniecībā ar 2021. gada 16. septembra iesniegumu (*lietas 148 .lapa*), kurā norādīja, ka ir saņēmusi virsmežniecības paziņojumus par izmaiņām medību iecirkņa līgumplatībās, taču nav saņēmusi strīdus zemes vienību īpašnieku rakstiskus paziņojumus par līgumu laušanu. Tāpēc mednieku biedrība lūdz uzskatīt attiecīgos medību līgumus par spēkā esošiem.

Izskatījusi šo iesniegumu un izvērtējusi pierādījumus par to, vai medību līgumi ir lauzti saskaņā ar to noteikumiem, virsmežniecība ar 2021. gada 18. oktobra lēmumu Nr. VM1.8-12/550 (*lietas 125. lapa*) nolēma medību līgumus, kas noslēgti starp mednieku biedrību „Vanags" un strīdus zemes vienību īpašniekiem, uzskatīt par spēkā esošiem arī turpmāk un medību līgumos iekļautās strīdus zemes vienības neizslēgt no medību iecirkņa „Vanags" līgumplatībām.

Tātad mednieku biedrība „Vanags" apstrīdēja virsmežniecības 2021. gada 16. augusta lēmumus par strīdus zemes vienību izslēgšanu no medību biedrības „Vanags" līgumplatībām. Virsmežniecība faktiski izmantoja Administratīvā procesa likuma 77.[1] pantā noteiktās tiesības un 2021. gada 18. oktobrī pati atcēla apstrīdētos lēmumus, nolemjot strīdus zemes vienības saglabāt medību biedrības „Vanags" medību iecirkņa sastāvā, jo secināja, ka starp zemes īpašniekiem un medību biedrību „Vanags" noslēgtie medību līgumi ir spēkā.

[12] Lietā nav ziņu, ka minētais virsmežniecības 2021. gada 18. oktobra lēmums būtu apstrīdēts vai pārsūdzēts. Tāpat nav ziņu, ka laikposmā starp minētā 2021. gada 18. oktobra lēmuma pieņemšanu un reģistrācijas lēmuma pieņemšanu 2022. gada 31. janvārī būtu pieņemts jauns lēmums par strīdus zemes vienību izslēgšanu no medību iecirkņa „Vanags" sakarā ar medību līgumu izbeigšanos vai cita iemesla dēļ. Tātad ir pareizs pārsūdzētajā lēmumā izdarītais secinājums, ka reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdī nebija spēkā esoša lēmuma par strīdus zemes vienību izslēgšanu no medību iecirkņa „Vanags". Gluži pretēji – bija spēkā virsmežniecības 2021. gada 18. oktobra lēmums uzskatīt par spēkā esošiem līgumus par medību tiesību nodošanu mednieku biedrībai „Vanags".

Tas nozīmē, ka reģistrācijas lēmums par strīdus zemes vienību reģistrāciju pieteicējas medību iecirknī tika pieņemts prettiesiski – pretēji Medību noteikumu 19.1. apakšpunktā noteiktajam aizliegumam grozīt medību iecirkni, reģistrējot jaunus medību līgumus, ja medību tiesības attiecīgajās zemes vienībās jau ir nodotas citam medību tiesību lietotājam.

[13] Pieteicēja norādījusi, ka dienestam nebija kompetences vērtēt, vai strīdus zemes vienību īpašnieku medību līgumi ar mednieku biedrību „Vanags" ir lauzti atbilstoši līgumos noteiktajai kārtībai, un atzīt tos par spēkā esošiem; pieteicējas ieskatā virsmežniecībai bija jāvadās no zemes īpašnieku paziņojumiem par iepriekšējo līgumu izbeigšanu, kā arī jāņem vērā pieteicējas iesniegumam par medību platību aktualizāciju pievienotie jaunie medību līgumi ar pieteicēju.

Taču apgabaltiesa norāda, ka zemes īpašnieku un mednieku biedrību „Vanags" starpā noslēgto medību līgumu spēkā esību virsmežniecība ir izvērtējusi 2021. gada 18. oktobra lēmumā. Tas nav apstrīdēts un pārsūdzēts, un tā tiesiskums un pamatotība nav pārbaudes priekšmets šajā lietā. Šajā lietā pārbaudāms, vai tiesiskajos un faktiskajos apstākļos, kas pastāvēja reģistrācijas lēmuma pieņemšanas laikā, bija tiesisks pamats reģistrēt strīdus zemes vienības pieteicējas medību iecirknī.

Apgabaltiesa jau secināja, ka atbilstoši tā laika apstākļiem, tostarp tiesiskajām attiecībām, ko nodibināja minētais 2021. gada 18. oktobra lēmums, medību tiesības strīdus zemes vienībās jau bija nodotas mednieku biedrībai „Vanags" un attiecīgās medību platības bija reģistrētas tās medību iecirknī. Šajā sakarā ņemams vērā Medību noteikumu 15. punkts, kurā noteikts, ka medību iecirkņa sastāvā reģistrētie līgumi uzskatāmi par prioritāriem salīdzinājumā ar nereģistrētiem medību līgumiem. Tātad ar mednieku biedrību „Vanags" noslēgtajiem medību līgumiem, kas jau bija reģistrēti dienestā, bija prioritāte pret pieteicējas iesniegtajiem jaunajiem medību līgumiem, kuru reģistrācija virsmežniecībai attiecīgi bija jāatsaka saskaņā ar Medību noteikumu 19.1. apakšpunktu.

[14] Pieteicēja norāda, ka, pretēji iepriekš secinātajam, atcelšanas lēmumā minēts, ka strīdus zemes vienības tomēr bija izslēgtas no medību iecirkņa „Vanags".

Atcelšanas lēmuma tekstā ir minēts: „Uz [reģistrācijas lēmuma] pieņemšanas brīdi zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem /numurs 3/, /numurs 4/, /numurs 5/, /numurs 1/ un /numurs 2/ bija reģistrētas cita medību tiesību lietotāja medību iecirknī. Izskatot lietu atkārtoti, [dienests] konstatēja, ka nav ticamu pierādījumu tam, ka līgumi par medību tiesību nomu ir lauzti saskaņā ar līgum[u] nosacījumiem. Iepriekš [dienests] tika maldināts, ka līgumi par medību tiesību nodošanu minētajās zemes vienībās ir lauzti, līdz ar to minētās zemes vienības tika izslēgtas no cita medību tiesību lietotāja medību iecirkņa un tika pieņemts prettiesisks lēmums reģistrēt minētās zemes vienības medību iecirknī „Vietējie"."

Šis atcelšanas lēmuma teksts nav viennozīmīgi skaidrs. Tajā vienlaikus ir gan minēts, ka strīdus zemes vienības reģistrācijas lēmuma pieņemšanas laikā bija reģistrētas cita medību tiesību lietotāja medību iecirknī, gan arī minēts, ka tās bija izslēgtas no cita medību tiesību lietotāja iecirkņa.

Taču attiecīgo neskaidrību novērš citi lietā esošie dokumenti.

[15] Apgabaltiesa jau iepriekš spriedumā secināja, ka virsmežniecība ar 2021. gada 18. oktobra lēmumu Nr. VM1.8-12/550, kas bija spēkā reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdī, bija izšķīrusies uzskatīt ar mednieku biedrību noslēgtos medību līgumus par spēkā esošiem un saglabāt strīdus zemes vienības medību iecirkņa „Vanags" sastāvā.

Tomēr pēc pieteicējas 2022. gada 14. janvāra iesnieguma par medību platību aktualizāciju saņemšanas virsmežniecība 2022. gada 31. janvārī ar reģistrācijas lēmumu strīdus zemes vienības ietvēra pieteicējas medību iecirknī.

Acīmredzot konstatējusi, ka strīdus zemes vienības vairs nav reģistrētas tās medību iecirknī, mednieku biedrība „Vanags" vērsās virsmežniecībā ar 2022. gada 17. februāra iesniegumu (*lietas 159.lapa*), kurā lūdza iekļaut strīdus zemes vienības mednieku biedrības „Vanags" medību iecirknī un uzskatīt medību līgumus par spēkā esošiem, jo mednieku biedrība nav saņēmusi nekādus paziņojumus par to, ka īpašnieki vēlētos lauzt ar biedrību noslēgtos medību līgumus, bet bija saņēmusi dienesta apstiprinājumu, ka līgumi ir spēkā.

Secīgi 2023. gada 23. februārī virsmežniecība pieņēma atcelšanas lēmumu, ar kuru atcēla reģistrācijas lēmumu daļā par strīdus zemes vienības reģistrāciju pieteicējas medību iecirknī. Tajā pašā dienā virsmežniecība sniedza mednieku biedrībai „Vanags" atbildi Nr. VM1.8-12/86 (*lietas 127.lapa*) uz tās 2022. gada 17. februāra iesniegumu, norādot, ka strīdus zemes vienības tehniskas kļūdas dēļ tika izslēgtas no medību iecirkņa „Vanags" līgumplatībām un ir atkārtoti reģistrētas medību iecirknī „Vanags".

No minētā redzams, ka virsmežniecība 2021. gada 18. oktobrī bija nolēmusi saglabāt strīdus zemes vienības mednieku biedrības „Vanags" medību iecirkņa sastāvā un par to informējusi minēto mednieku biedrību. Taču pēc tam pieteicējas 2022. gada 14. janvāra iesnieguma izskatīšanas rezultātā virsmežniecība ar reģistrācijas lēmumu 2022. gada 31. janvārī tomēr ietvēra strīdus zemes vienības pieteicējas medību iecirknī. Pārbaudījusi apstākļus sakarā ar mednieku biedrības „Vanags" 2022. gada 17. februāra iesniegumu, kurā pausti iebildumi pret to, ka strīdus zemes vienības vairs nav reģistrētas tās medību iecirknī, virsmežniecība ar atcelšanas lēmumu atcēla reģistrācijas lēmumu attiecīgajā daļā, kā arī informēja mednieku biedrību „Vanags", ka strīdus zemes vienību izslēgšana no tās medību iecirkņa bija tehniska kļūda, kas ir novērsta.

Secināms, ka atcelšanas lēmumā pieminētais, ka minētās zemes vienības tika izslēgtas no cita medību tiesību lietotāja medību iecirkņa, attiecas uz situāciju, kas izveidojās jau pēc reģistrācijas lēmuma pieņemšanas un tieši sakarā ar tā pieņemšanu, nevis pastāvēja pirms tam. Tādējādi tas nav pretrunā ar atcelšanas lēmumā minēto, ka reģistrācijas lēmuma pieņemšanas brīdī strīdus zemes vienības bija reģistrētas cita medību tiesību lietotāja medību iecirknī, tāpēc saskaņā ar Medību noteikumu 19.1. apakšpunktu pastāvēja pamats atteikt pieteicējas iesniegto medību līgumu reģistrāciju un strīdus zemes vienību ietveršanu pieteicējas medību iecirknī. Ar atcelšanas lēmumu novērsta prettiesiskā situācija, ko radīja reģistrācijas lēmums.

Virsmežniecības 2022. gada 23. februāra atbilde mednieku biedrībai „Vanags" arī apgāž pieteicējas izteikto argumentu, ka ar atcelšanas lēmumu strīdus zemes vienības tika izslēgtas no pieteicējas medību iecirkņa, bet netika reģistrētas atpakaļ mednieku biedrības „Vanags" medību iecirknī. Minētā atbilde parāda, ka strīdus zemes vienības tika reģistrētas atpakaļ mednieku biedrības „Vanags" medību iecirknī.

[16] Apgabaltiesa jau secināja, ka reģistrācijas lēmums daļā par strīdus zemes vienību reģistrāciju pieteicējas medību iecirknī tika pieņemts prettiesiski. Ar pārsūdzēto lēmumu tas atcelts, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 86. panta otrās daļas 3. punktu. Tas noteic, ka adresātam labvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu var atcelt, ja administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses.

Attiecībā uz būtisku sabiedrības interešu aizskārumu pārsūdzētajā lēmumā pamatots, ka medības tiek īstenotas un uzraudzītas pēc teritoriālā principa, izveidojot medību iecirkņus. Atbilstoši Medību likuma 1. panta 3. punktam medību iecirknis ir vienlaidu medību platība, ko apsaimnieko viens medību tiesību lietotājs. Viens no medību iecirkņu reģistrēšanas mērķiem ir nepieļaut situāciju, kad tiek atļauts medīt vienās medību platībās diviem medību tiesību lietotājiem. Tas primāri ir saistāms ar medību drošību, lai novērstu gadījumus, kad vienās medību platībās, savstarpēji nesaskaņojot, atrodas mednieki ar lietošanai sagatavotiem medību šaujamieročiem. Konkrētajā gadījumā būtiskas sabiedrības intereses izriet no sabiedrības drošības nodrošināšanas.

Tātad pārsūdzētajā lēmumā ir pamatots, ka prettiesiskā reģistrācijas lēmuma atcelšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu būtiskas sabiedrības

intereses uz drošām medībām, kas būtu apdraudētas, ja medību tiesības vienās un tajās pašās platībās būtu vairākiem medību tiesību lietotājiem. Pieteicēja pēc būtības nav atspēkojusi šo argumentu. Pieteicēja ir norādījusi, ka medību uzsākšanai ir jāievēro noteikta kārtība, tostarp par medību platību grozīšanu ir jāpaziņo medību kolektīviem. Pieteicējas ieskatā tas novērš risku mežā satikties dažādu kolektīvu medniekiem ar šaušanai sagatavotiem ieročiem. Taču šāds pieteicējas arguments būtībā paredz, ka medību biedrībai „Vanags" būtu vienkārši jāsamierinās ar tās medību tiesību prettiesisku atņemšanu.

Apgabaltiesas ieskatā dienests ar pārsūdzēto lēmumu pamatoti ir izvēlējies abu skarto medību kolektīvu jeb tieši skartās sabiedrības daļas intereses sabalansēt, atceļot prettiesisko reģistrācijas lēmumu un atjaunojot tiesisko situāciju, kas pastāvēja pirms tā pieņemšanas, proti, atjaunojot mednieku biedrības „Vanags" medību tiesības. Savukārt pieteicējas tiesiskās intereses aizsargā Administratīvās procesa likuma 86. panta otrās daļas 3. punktā noteiktais, ka attiecīgā publisko tiesību juridiskā persona saskaņā ar šā likuma 8. nodaļu atlīdzina adresātam zaudējumus vai nemantisko kaitējumu, kas tam radies sakarā ar prettiesiskā administratīvā akta atcelšanu.

Līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pamatots. Tas aizsargā būtiskās sabiedrības intereses uz drošām medībām, vienlaikus samērīgi līdzsvarojot abu skarto medību tiesību lietotāju intereses – vienam no tiem (mednieku biedrībai „Vanags") atjaunojot nepamatoti atņemtās medību tiesības, bet otram (pieteicējai) paredzot tiesības uz atlīdzinājumu, ja pieteicēja var pierādīt, ka tai ar prettiesiskā administratīvā aktu atcelšanu ir nodarīti zaudējumi vai kaitējums.

[17] Pieteicēja pēc iepazīšanās ar papildu dokumentiem, ko dienests iesniedza pēc apgabaltiesas pieprasījumu, norādīja, ka lietas apstākļi ir mainījušies. Proti, dienests 2023. gada 18. aprīlī sakarā ar /pers. A/ un /pers. B/ 2023. gada 25. marta paziņojumiem par medību līgumu izbeigšanu ir izslēdzis šiem medību tiesību īpašniekiem piederošās strīdus zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem /numurs 1/, /numurs 2/ un /numurs 3/ no mednieku biedrības „Vanags" medību iecirkņa (*virsmežniecības 2023. gada 18. aprīļa lēmums Nr. VM1.8-12/203 lietas 138. lapā, virsmežniecības 2023. gada 18. aprīļa paziņojumi par lēmumu /pers. A/ un /pers. B/ attiecīgi lietas 137. un 135. lapā*). Pieteicēja uzskata, ka pārsūdzētā lēmuma atstāšanai spēkā jaunajos apstākļos vairs nav attaisnojuma un dienestam pašam to vajadzētu atcelt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 85. vai 86. pantu.

Apgabaltiesa uz to norāda, ka adresātam nelabvēlīga tiesisko situāciju izmainoša administratīvā akta tiesiskumu vērtē pēc apstākļiem, kas bija spēkā tā pieņemšanas laikā. Līdz ar to apstākļi, kas iestājušies jau pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas, nevar ietekmēt tiesas vērtējumu par tā tiesiskumu. Savukārt Administratīvā procesa likuma 85.–86. pantā paredzēto tiesību atcelt administratīvo aktu izmantošana vai neizmantošana ir iestādes rīcības brīvība; personai nav subjektīvo tiesību prasīt iestādei šīs tiesības noteikti izmantot.

Vienlaikus apgabaltiesa norāda, ka ar virsmežniecības 2023. gada 18. aprīļa lēmumu Nr. VM1.8-12/203 veiktā strīdus zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs 1/, /numurs 2/ un /numurs 3/ izslēgšana no mednieku biedrības „Vanags" līgumplatībām novērš Medību noteikumu 19.1. apakšpunktā minēto šķērsli to reģistrēšanai citā medību iecirknī. Līdz ar to šī apstākļu maiņa eventuāli var būt pamats pieteicējai vērsties dienestā ar jaunu iesniegumu par šo platību ietveršanu pieteicējas medību iecirknī.

[18] Apkopojot minēto, apgabaltiesa pārsūdzēto lēmumu atzīst par tiesisku un pamatotu, bet pieteikumu noraida.

Lai gan pirmās instances tiesa nonāca pie tāda paša lietas izskatīšanas rezultāta, apgabaltiesa neuzskata pirmās instances tiesas spriedumu par pamatotu, jo pirmās instances tiesas spriedumā nav atspoguļots, uz kādu pierādījumu pamata pirmās instances tiesa secināja, ka strīdus zemes vienības reģistrācijas lēmuma pieņemšanas laikā bija ietvertas mednieku biedrības „Vanags" medību iecirknī.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309. pantu, 329. panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt mednieku biedrības „Vietējie" pieteikumu par Valsts meža dienesta 2022. gada 22. aprīļa lēmuma Nr. VMD1-20/351 atcelšanu daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentam viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents A. Dreimanis

Tiesnese K. Krastiņa

Tiesnese U. Mihailova